

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДУ
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Сучасний розвиток технологій тваринництва. Інноваційні
підходи в харчових технологіях**

21 жовтня 2021 року

Біла Церква
2021

УДК 636.08'06:664(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Чернюк С.В., канд. с.-г. наук.

Фесенко В.Ф., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток технологій тваринництва. Інноваційні підходи в харчових технологіях: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 21 жовтня 2021 р. м. Білоцерківський НАУ 66 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

неплодных маток при использовании 1г «Субтилбена» на литр сиропа также показала позитивный эффект – увеличение на 11,3 мг.

Семья-стартер выполняет роль приемщицы личинок в течение суток, поэтому ее формируют за сутки до прививки личинок, отбирая матку и открытый расплод во временный отводок. Каждой семье «стартеру» ежедневно в течение 10-12 суток мы давали на прием личинок. Одна такая семья обеспечивала принятыми личинками четыре семьи-воспитательницы. Через 10-12 дней работы семью - стартер объединяли с отводком, а вместо нее формировали новую.

Таким образом, результаты учета показывают, что прием личинок с использованием семей - стартеров в среднем оказался выше на 19,1% по сравнению с контролем. В нашем исследовании наибольшее число неплодных маток на одну семью-воспитательницу получено при способе «стартер», наименьшее количество неплодных маток получено в семье- контроле. То есть, семья в подопытной группе выращивала в среднем за сезон на 13,8 маток больше, чем контрольная семья.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Шарипов А. Динамика силы пчелиных семей разных пород в течение активного сезона. Повышение воспроизводительных и продуктивных свойств, разработка эффективной системы управления жизнедеятельностью медоносных пчел в Республике Таджикистан: диссертация на соискание ученой степени д-р. с-х. н. Москва, 2012. 250 с.

УДК 636.5.033:333.07

БІЛЬКЕВИЧ В.В., канд. с.-г. наук

КУЗЬМЕНКО П.І., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА КУРЯТИНИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Проведено аналіз сучасного стану виробництва та споживання м'яса курятини в Україні за останні роки. Проаналізовано світовий розвиток даної галузі.

Ключові слова:птахівництво, аналіз, м'ясо, виробництво, споживання, економічна ефективність експорт.

Птахівництво – найбільш динамічна галузь тваринництва, із найкоротшим відтворювальним циклом, що забезпечує населення високоякісними продуктами харчування. Курятина вважається найпоширенішим та найбільш споживаним м'ясом у світі. Споживання м'яса птиці в Україні є одним із найнижчих показників у Європі і складає 10-12 кг у той час, як європейці споживають близько 25 кг на особу [2]. Згідно рекомендацій ВООЗ м'ясо птиці є базовою складовою «споживчого кошика», що формується згідно нормативів фізіологічних потреб організму людини у продуктах харчування. Упродовж останніх шести років Україна увійшла у ТОП-10 світових постачальників курятини та ТОП-3 – у країни ЄС, відповідно, зростає попит на дану продукцію не лише в Україні, а і на світовому ринку, зокрема, у тих країнах, де інтенсивно збільшується кількість населення. Стрімкому розвитку даної галузі сприяло оновлення виробничої інфраструктури у т.ч за рахунок дотацій із Держбюджету. За прогнозами аналітиків, згідно ратифікації Європарламентом угоди із Україною, передбачено збільшення безмитних квот для експорту курятини до країн ЄС: до 70 тис. т – у 2021-му році [1]. Оскільки, рівень ввізного мита до країн ЄС залишається на досить високому рівні (від EUR19 до EUR130 за 100 кг чистої ваги) були проведені ряд домовленостей, що сприятимуть покращенню позицій України як експортера з даного виду продукції. До 2030 року у ЄС можливе зростання попиту на імпорту продукцію, зокрема курятину. В Україні у 2020 році було вироблено м'яса усіх видів 2567 тис. тонн (у 2019 році 2521 тис. тонн), із них м'яса птиці – 1468 тис. тонн (у 2019 році 1410 тис. тонн) [3].

За даними Організації із продовольства і сільського господарства при Організації об'єднаних націй (FAO) у 2020 році виробництво м'яса птиці сягнуло 133,3 млн. тонн, що на 1,3% більше у порівнянні із 2019 роком, але це найнижчий показник зростання починаючи із 1960 року, оскільки, пташиний грип, пандемія Covid-19 залишила слід, охопивши усі країни світу - це у свою чергу призвело до зниження економічної активності у сільському

господарстві і як наслідок зниження доходів населення і відповідно, споживчого попиту (табл.1) [3].

Таблиця 1 – Світове виробництво, торгівля та споживання м'яса птиці у різних країнах світу

Регіон, країна	Виробництво		Імпорт		Експорт		Споживання	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Азія	49669	50367	6476	6836	2871	583	53309	54475
Китай	21195	22321	1415	2189	655	583	21955	2327
Індія	4232	3821	-	-	6	3	4226	3819
Індонезія	3539	3150	-	-	2	2	3527	3148
Іран	2292	2326	5	1	55	20	2242	2316
Японія	2298	2360	1321	1239	10	10	3616	3620
Республіка Корея	951	965	204	12	52	58	1093	1089
Малайзія	1717	1731	73	71	56	52	1734	1751
Саудівська Аравія	800	930	618	521	47	35	1371	1416
Сінгапур	105	106	180	207	18	30	267	283
Таїланд	1775	1748	3	2	1212	1174	613	566
Туреччина	2202	2266	44	45	536	572	1710	1738
Африка	6568	6758	1962	1872	117	114	8412	8516
Ангола	49	49	279	229	-	-	328	278
ПАР	1816	1965	540	486	57	57	2299	234
Центральна Америка	5279	5399	1873	1804	31	42	7121	7162
Куба	25	25	299	248	-	-	324	273
Мексика	3515	3617	1040	1001	11	12	4544	4606
Південна Америка	22030	22263	377	356	4588	4498	17820	18121
Аргентина	2248	2261	5	7	265	227	1989	2041
Бразилія	14137	14363	5	5	4133	4080	10009	10288
Чилі	769	782	139	130	180	181	728	730
Північна Америка	24361	24592	344	370	3932	4086	20728	20924
Канада	1504	1460	197	211	166	173	1531	1502
США	22858	23131	147	159	3756	3914	19197	19422
Європа	22089	22289	1299	1156	2622	2675	20759	20765
ЄС	15156	15232	718	583	1774	1687	14100	14128
РФ	4606	4652	233	238	228	319	4605	4567
Україна	1410	1468	136	114	417	436	1130	1146
Океанія	1565	1597	120	106	80	70	1605	1633
Австралія	1278	1313	11	3	48	45	1240	1270
Нова Зеландія	240	238	1	1	31	25	210	214
Світ загалом	131562	133266	12451	12501	14241	14226	129754	131596

Джерело: FAO. 2021. Meat Market Review, Overview of global meat market developments in 2020.

Збільшення виробництва м'ясної продукції птахівництва у світі упродовж 2020 року спостерігається у Китаї - близько 22 млн. тонн - це обумовлено внутрішнім попитом, низькою ціною на дану продукцію та високими інвестиціями у дану галузь. Виробництво м'яса птиці у США – близько 23 млн. тонн, збільшилось на 1,2 % за рахунок збільшення кількості птиці та підтримки «Coronavirus Food Assistance Program» (CFAP), яка допомогла стимулювати попит на дану продукцію серед населення. Незважаючи на коливання на ринку, у зв'язку із пандемією виробництво м'яса птиці у Бразилії зросло на 1,6 % до 14 млн. тонн, а

купівельна спроможність постійно підтримувалась програмами державної підтримки [4]. Зменшення виробництва м'яса птиці спостерігається у Індії – майже на 10 %, Канаді на 2,9 %, Таїланді – 1,5 %, експерти пов'язують це із зменшенням купівельної спроможності населення та закриттям кордонів під час пандемії. Щодо експорту м'яса птиці то він залишився майже незмінним у порівнянні із минулим роком. Експортували близько 10,7% виробленого м'яса. Найбільші експортери: Бразилія – 4080 тис. тонн (28,68 % всього світового експорту), другу сходинку посідають США (3914 тис. тонн, 27,51%), третю – ЄС (1687 тис. тонн, 11,86 %), четверту – Таїланд (1174 тис. тонн, 8,26 %). У 2020 році експорт курятини збільшився на 4,56 %, на цей показник істотно вплинули спалахи пташиного грипу у деяких регіонах України та пандемія Covid-19, що внесла свої корективи у кожен галузь [4].

Загалом, більшість світових експертів говорять про те, що у короткостроковій перспективі курятина стане найспоживанішим видом м'яса у світі, оскільки, у птахівництві найбільш швидкий цикл виробництва, і незважаючи на веганські тренди, попит на споживання даного виду м'яса постійно зростатиме через збільшення населення на планеті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Іщук С. Регіональна економіка та економіка природокористування. 1. 2020. С. 155–163.
2. Дрозденко В.М. Ефективна економіка. Сучасний стан та особливості розвитку ринку продукції птахівництва в Україні. 6. 2010.
3. Мельник В. Наше птахівництво Світовий ринок м'яса птиці. 3(75). 2021.
4. FAO. 2021. Meat Market Review, Overview of global meat market developments in 2020.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

УДК 637:54:637.531.11

КАЧАН А.Д., канд. с.-г. наук

СЕМИНОГА О.В., магістрант

Білоцерківський національний аграрний університет

РОЗРОБКА ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ТА ЗМЕНШЕННЯ ВТРАТ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ М'ЯСА ПТИЦІ В УМОВАХ ЛАДИЖИНСЬКОЇ ПТАХОФАБРИКИ

Проведені дослідження з технології забою курчат-бройлерів та розроблені перспективні пропозиції щодо підвищення ефективності виробництва та покращення якості м'яса птиці.

Ключові слова: м'ясо птиці, технологія забою, ефективність виробництва, органолептичні показники, птахофабрика.

Позитивні зміни в розвитку м'ясного птахівництва в світі та Україні обумовлені розробкою і впровадженням у виробництво високопродуктивних кросів м'ясної птиці промислових технологій вирощування, утримання і переробки. У зв'язку з цим велика увага повинна приділятися розробці шляхів підвищення якості та зменшення втрат при виробництві м'яса птиці на всіх стадіях технологічного процесу.

Метою даної роботи стало теоретичне та експериментальне обґрунтування підходів до вирішення проблеми підвищення якості та скорочення втрат м'яса на стадіях вирощування, доставки і переробки птиці в умовах Ладижинської птахофабрики.

Для виявлення можливостей підвищення ефективності виробництва за рахунок поліпшення якісних показників при виробництві м'яса птиці в умовах ТОВ «Вінницька птахофабрика» м. Ладижин були проведені експериментальні роботи по виявленню на тушках курчат-бройлерів дефектів прижиттєвого і після забійного характеру.

У зв'язку з тим, що відповідно до продуктивності конвеєра час знаходження птиці в апараті електрооглушення є практично постійною величиною, оглушення птиці на конвеєрі регулюється двома параметрами: частотою і напругою електричного струму.

Характер впливу на птицю струму промислової і високої частоти вживізуально помітно відрізнявся. На виході з пристрою при оглушенні струмом промислової частоти м'язи птиці сильно скорочені, тіло судорожно витягнуто, дихання птиці майже непомітно, деякі птахи